785/07

Den 17. december 2007 blev i sag nr. 70.563:

xxxxxx xxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har to forsikringer med dækning ved tab af erhvervsevne i Danica Pension, har i skrivelse af 31/10 2006 klaget over, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale forsikringsydelse efter den 1/11 2006. Endvidere er han utilfreds med størrelsen af den forsikringsydelse, som selskabet har udbetalt indtil denne dato.

Selskabet havde afvist at yde fortsat forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1/11 2006. Selskabet havde endvidere nedsat den udbetalte forsikringsydelse forholdsmæssigt med henvisning til, at klageren har undladt at give meddelelse om ændring af arbejdets art.

Det fremgår af sagen, at selskabet efterfølgende har forlænget udbetalingen og præmiefritagelsen indtil den 1/7 2007.

Den ene forsikring er en pensionsordning (forsikringsnummer 110…), som giver ret til udbetaling af hele forsikringsydelsen, hvis klageren er midlertidigt uarbejdsdygtig, eller hvis hans erhvervsevne varigt nedsættes til en tredjedel eller mindre af den fulde erhvervsevne. Er forsikrede midlertidigt halvt uarbejdsdygtig, eller nedsættes hans er-

hvervsevne varigt til mellem halvdelen og en tredjedel, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen. Forsikringen giver desuden ret til præmiefritagelse, hvis klagerens generelle erhvervsevne nedsættes til en tredjedel eller derunder. Der er en karenstid på tre måneder.

Den anden forsikring (forsikringsnummer 112…) er en fripolice, som giver ret til udbetaling, hvis klagerens erhvervsevne nedsættes til en tredjedel eller mindre af den fulde erhvervsevne. Karenstiden er tre måneder.

Klageren er født i 1958.

Selskabet har i skrivelse af 23/11 2006 til nævnet nærmere redegjort for sagens faktiske omstændigheder og selskabets stillingtagen således:

"**Sagsforløb**
Den 20. juni 2006 modtager vi anmeldelse (bilag ..) og lægeattesten (bilag ..) hvoraf det fremgår, at J.L.H. [klageren] den 19. december 2005 fik en læsion på højre hånd/underarm, da han under oprydning på arbejdet bar en et vindue, der skulle smides ud og snublede med det.

Vi skriver den 31. juli 2006 til J.L.H., at vi har bevilget udbetaling ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse fra karensperiodens udløb den 19. marts 2006 til den 1. oktober 2006. Udbetalingen på forsikringsnummer 110 3054 6941 vil vi vende tilbage om.

Den 4. september 2006 skriver vi til J.L.H. (bilag ..), at udbetalingen ved tab af erhvervsevne på forsikringsnummer 110 … vil ske pro rata, hvilket vil sige forholdsmæssig, da der er tale om mangelfulde oplysninger vedrørende hans erhverv.

J.L.H. klager i sit brev af den 6. september 2006 over, at vi har gjort pro rata gældende, da skaden skete under oprydning på kontoret, hvilket normalt ikke er hans arbejdsområde.

Vi modtager kort efter nye lægeoplysninger fra sygehusene (bilag ..), som bliver forelagt vores lægekonsulent, der vurderer at J.L.H.s generelle erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen eller mindre. Derfor skriver vi til J.L.H. den 23. oktober 2006, at vi stopper udbetalingen ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelsen den 1. november 2006.

Den 6. november 2006 modtager vi brev fra J.L.H., hvor han gør opmærksom på, at han er uenig i vores vurdering. Han gør opmærksom på, at der er yderligere lægebilag, som endnu ikke er kommet ham i hænde.

Ved en fornyet gennemgang af oplysningerne ønsker vi dog en håndkirurgisk speciallægeerklæring. Vi har derfor nu forlænget udbetalingen og præmiefritagelsen, indtil resultatet af denne undersøgelse foreligger. Vi skriver direkte til J.L.H. herom. Når vi har modtaget erklæringen, vurderer vi på ny den generelle erhvervsevne og tager stilling til eventuel yderligere bevilling eller stop for udbetalingen. Vi vender tilbage til Ankenævnet herom.

Forsikredes klage
J.L.H. klager dels over, at vi har stoppet udbetalingen og præmiefritagelsen den 1. november 2006. Dette er nu foreløbig genoptaget. Dels at han kun har ret til en forholdsmæssig udbetaling ved tab af erhvervsevne på grund af sit erhverv.

Vores afgørelse
Vi fastholder, at J.L.H. har betalt for lidt i præmie i forhold til sit erhverv.

Ved oprettelse af forsikringen i 1999 oplyste J.L.H. på begæringen (bilag ..), at hans stilling var administrerende direktør i et undervognsfirma, og at arbejdet bestod af tilsyn/instruktion. Der er således betalt præmie efter disse oplysninger.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at ændring i stilling, virksomhedens og arbejdets art straks skal meddeles selskabet. Forsikringen dækker i modsat fald for den forsikringsydelse, der kunne være opnået for den aftalte præmie, hvilket vil sige pro rata i henhold til forsikringsaftalelovens paragraf 121 stk. 2.

I anmeldelsen (bilag ..) svarer J.L.H.:
Spørgsmål 5 - *Hvad var dit erhverv (stilling) før du blev arbejdsdygtig?*:
'Alt muligt indenfor rustbeskyttelse af biler"'
Spørgsmål 7 - *Hvori bestod dit arbejde?*
'Håndværksarbejde, kontorarbejde og kørsel'

Konklusionen på disse oplysninger er, at J.L.H.s arbejde består af 'andet arbejde i faget' og ikke kun 'tilsyn /instruktion' som oplyst ved tegning af forsikringen. Det betyder, at der er betalt for lidt i præmie. Derfor beregner vi en forholdsmæssig erstatning i henhold til den indbetalte præmie. Det betyder, at J.L.H.s udbetaling ved tab af erhvervsevne på skadedatoen den 19. december 2005 årligt er 112.660 kroner før skat, i modsætning til de oprindelige 173.304 kroner før skat.

Vi fastholder på dette grundlag, at J.L.H. har ret til den mindre ydelse efter den forholdsmæssige beregning, hvis hans generelle erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig omfang."

Efterfølgende har selskabet indhentet ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 6/3 2007, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

"**RESUME OG KONKLUSION**
Det drejer sig om en nu 48-årig mand, som siden sit 20. år har været beskæftiget i eget rustbeskyttelsesfirma. Han har gennem årene haft personlige problemer, herunder alkoholproblemer og tendens til depression. 19.12.2005 kom han til skade på sin virksomhed ved at snuble og skære sig ved højre håndled på vinduesglas. Han var primært på skadestuen på F. Hospital, hvor man ikke fandt tegn til dybere skader, men senere har det vist sig, at der var tale om en delvis overskæring af albuenerven ved håndleddet, bl.a. bekræftet ved en neurofysiologisk undersøgelse. Dette bekræftes ved undersøgelsen i dag. Der er tale om en overvejende sensorisk skade medførende betydelige føleforstyrrelser i lillefingeren og ringfingeren. Der er dog også tegn på en delvis beskadigelse af motoriske nervefibre medførende nedsat kraft i højre hånd og nedsat finmotorik. Det sidste visende sig først og fremmest ved en manglende evne til at føre lillefingeren ind mod ringfingeren og en manglende evne til at sprede og samle ringfingeren og langfingeren.

> Der er god overensstemmelse mellem sygehistorien, klagerne, det objektive fund og resultaterne af de parakliniske undersøgelser (MR-scanning og neurofysiologisk undersøgelse). Efter min vurdering er tilstanden stationær. Det er vanskeligt at komme med en sikker udtalelse vedrørende skånebehovet. Der er ingen tvivl om, at højre hånds funktion er nedsat men dog ikke i et omfang, så hånden ikke er brugbar overhovedet. Således burde skadelidte være i stand til at varetage en del kontorfunktioner med venstre hånd og til dels med højre hånd. Der er ingen tvivl om, at skadelidtes psykiske problemer er kraftigt medvirkende til, at han ikke har genoptaget sit arbejde."

Herefter har selskabet i skrivelse af 30/3 2007 til nævnet anført, at det har anmodet klageren om at oplyse, om han er i relevant behandling for de af speciallægen omtalte psykiske problemer.

Klageren har i skrivelse af 22/4 2007 anført, at han "er gået fuldstændig i stå og har utrolig svært ved at overskue hverdagen". Endvidere har han anført, at han siden sommeren 2006 har konsulteret psykiater S.B.

Selskabet har herefter den 8/5 2007 rettet henvendelse til den af klageren omtalte psykiater.

I selskabets skrivelse af 18/6 2007 til nævnet hedder det:

> "Den 8. juni modtog vi svar fra speciallæge S.B. … Da det fremgår, at J.L.H. ikke længere konsulterer speciallægen, tillader vi os at antage, at der ikke er tale om en alvorlig psykisk lidelse, som kan begrunde et varigt erhvervsevnetab.
>
> Ud fra speciallægeerklæringen fra overlæge M.B. har vores lægekonsulent vurderet, at J.L.H.s generelle erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen eller mindre. Som begrundelse for sin vurdering lægger lægekonsulenten vægt på, at den ortopædiske skade ifølge den håndkirurgiske speciallægeerklæring består i generende føleforstyrrelser i 4. og 5. finger samt beskedne motoriske udfald. Dette giver naturligvis et mindre funktionstab, men kan ikke forklare, at J.L.H. ikke fortsat kan drive den administrative del af sin forretning.
>
> Ud fra vurderingen stopper vi udbetalingen ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelsen den 1. juli 2007, hvilket vi har meddelt J.L.H. i vores brev i dag."

Hertil har klageren i skrivelse af 6/8 2007 bemærket:

> "Grunden til at S.B. har nævnt at jeg muligvis har stoppet behandlingsforløbet og at jeg først reagerer på jeres breve nu er at jeg i en længere periode har været virkelig langt nede psykisk og i den forbindelse har svigtet med et par bestilte tider hos S.B. som jeg desværre ikke fik afbestilt på grund af min tilstand.

Jeg fortsætter naturligvis behandlingen og har en tid igen hos S.B. torsdag d. 30.08.07.

Jeg forstår og kan derfor ikke acceptere jeres afgørelse og anker den hermed vedr. udbetaling vedr. tab af erhvervsevne og præmiefritagelse pr. 01.07.07.

Det er en konstatering at det ikke kun er min hånd's funktion som jeg mener I fejlvurderer og som kun bliver værre, men også min psykiske situation."

Selskabet er fremkommet med yderligere bemærkninger i skrivelser af 20/8 og 3/10 2007. Af sidstnævnte skrivelse fremgår bl.a.:

"Vi skrev til psykiater S.B. den 18. august 2007 og bad ham sende en status på behandlingen efter konsultationen den 30. august 2007. Psykiater S.B. ringede herefter til os den 30. august 2007 og oplyste, at J.L.H. ikke var mødt til konsultationen og ej heller havde meldt afbud. Psykiater S.B. har herefter afsluttet ham.

Vi finder det således fortsat ikke bevist, at der skulle være tale om en alvorlig psykisk lidelse, der begrunder et varigt erhvervsevnetab og fastholder vores afgørelse om, at J.L.H. ikke er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne efter den 1. juli 2007."

Nævnet har fået forelagt sagens akter, herunder de af parterne fremlagte lægelige oplysninger.

Af forsikringsbetingelserne for forsikringsnummer 110… fremgår bl.a.:

"**Dækning ved tab af arbejdsevne**

…

Forsikringen giver ret til udbetaling af forsikringsydelse i tilfælde af midlertidig uarbejdsdygtighed og varigt tab af arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, når den midlertidige uarbejdsdygtighed eller det varige tab af arbejdsevne er til stede i et omfang, der berettiger til udbetaling, inden dækningens ophør uanset årsagen til ophøret.

…

Hvis forsikrede er midlertidigt uarbejdsdygtig, eller hvis hans arbejdsevne nedsættes varigt til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, udbetales hele forsikringsydelsen.

Er forsikrede midlertidigt halvt uarbejdsdygtig, eller nedsættes hans arbejdsevne varigt til mellem ½ og 1/3, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen.

…

Midlertidig uarbejdsdygtighed

Ved midlertidig uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde.

…

Ved halv midlertidig uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede alene kan passe sit arbejde i et omfang svarende til ½ eller mindre. Hvis forsikrede kan passe sit arbejde i større omfang end ½, anses han ikke for uarbejdsdygtig.

…

Varigt tab af arbejdsevne

Bliver forsikrede ved med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at hans fremtidige arbejdsevne kan vurderes, foretages en vurdering af om forsikredes arbejdsevne varigt er nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3. Denne vurdering foretages under alle omstændigheder senest 18 måneder efter den 1. sygedag, eller ved ulykkestilfælde 18 måneder efter skadedagen. Selskabet kan for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af det varige tab af arbejdsevne. Så længe udskydelsen varer, sker der udbetaling efter reglerne om midlertidig uarbejdsdygtighed.

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til 1/3 eller mindre, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

…

Præmiens betaling m.m.

…

Bortfald af præmiebetaling

…

Forsikringstageren fritages for præmiebetalingen, hvis forsikredes arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre, hvorved forstås, at han ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Fritagelsen gælder fra den dag, nedsættelsen af arbejdsevnen til 1/3 eller mindre har varet i 3 måneder uden afbrydelse. Fritagelsen fortsætter, så længe arbejdsevnen er nedsat til 1/3 eller mindre, dog længst indtil præmiebetalingens aftalte ophørstidspunkt.

…

Erhvervsskifte eller ophør med erhvervsmæssig beskæftigelse

…

Forsikringens præmie er beregnet på grundlag af de ved tegningen eller senere givne erhvervsoplysninger om forsikredes stilling, virksomhedens og arbejdets art, der er anført i dækningsoversigten.

Ændringer i stilling, virksomhedens og arbejdets art eller ophør med erhvervsmæssig beskæftigelse (uanset årsagen) herunder arbejdsløshed i mere end 12 måneder skal straks anmeldes til selskabet, og godkendelse af ændringen bekræftes af selskabet. Midlertidig arbejdsløshed i op til 12 måneder skal ikke anmeldes til selskabet.

Hvis selskabet ville have tilbudt forsikringen på andre vilkår, såfremt de ved ændringen hidførte forhold havde foreligget ved forsikringens tegning, reguleres præmien i overensstemmelse hermed fra ændringsdatoen. Ville selskabet ikke have overtaget forsikringen, ophører den fra ændringsdatoen at regne, og det ikke forbrugte præmiebeløb tilbagebetales. Der sker dog maksimalt tilbagebetaling af præmiebeløb svarende til 11 måneders præmie.

Er en ændring af stilling, virksomhedens og arbejdets art eller ophør med erhvervsmæssig beskæftigelse herunder arbejdsløshed udover 12 måneder ikke meddelt selskabet, gælder

forsikringsaftalelovens paragraf 121. Forsikringen dækker i så fald for den forsikringsydelse, som ved forsikringens tegning - for ændrede forsikringer dog den seneste ændrings ikrafttrædelsesdato - kunne have været opnået for den aftalte præmie, hvis selskabet ville have overtaget forsikringen. Dækningen kan dog aldrig overstige den begærede forsikringsydelse. Eventuelt for meget betalt præmiebeløb tilbagebetales, dog sker der maksimalt tilbagebetaling af for meget betalt præmiebeløb svarende til 6 måneders for meget betalt præmiebeløb."

Af forsikringsbetingelserne for forsikringsnummer 112… fremgår bl.a.:

"**Dækning ved tab af arbejdsevne**
…
Forsikringen giver ret til udbetaling, hvis forsikrede mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats.

Forsikringen giver ret til udbetaling, hvis forsikredes arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne.

Tab af arbejdsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Udbetalingen sker månedligt fra den dag, arbejdsevnen har været nedsat uafbrudt i 3 måneder til 1/3 eller mindre."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremlagte sagsakter finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde fortsat forsikringsdækning som sket.

Efter de oplysninger, klageren har givet i anmeldelsen om omfanget af sit arbejde, finder nævnet desuden ikke anledning til at kritisere, at selskabet har nedsat forsikringsydelsen som sket med henvisning til klagerens oplysninger om sit erhverv.

Herefter, og idet det af klageren i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann